

KÖKTÜRK, Erol, “**Uluslararası Alanda Bilgi Üretmenin Neresindeyiz?**”, Zürih, Mayıs 1987, 8 s.; *Prof. Burhan TANSUĞ Jeodezi ve Fotogrametri Simpozyumu Bildirileri*, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Yayını, 1987, s:43-41.

ULUSLARARASI ALANDA BİLGİ ÜRETMENİN NERESİNDEYİZ?

Dr.-Müh. Erol KÖKTÜRK

ÖZET

Çalışmada önce bilgi üretme süreci ele alınmakta ve uluslararası alana açılmanın koşulları işlenmektedir. Sonra incelenen dergilerin ve toplantıların dökümü yapılarak sonuçlar değerlendirilmekte ve önemli görülen saptamalar sıralanmaktadır.

ZUSAMMENFASSUNG

In der Arbeit wird die Periode der Erzeugung einer wissenschaftlichen Arbeit an die Hand genommen und die Verhältnisse der Eröffnung auf die internationale Ebene behandelt. Nachher werden die Zeitschriften und Versammlungen, die untersucht wurden, nachgewiesen, die Resultate beurteilt und auf die wichtigeren Bestimmungen hingewiesen.

Zürih Mayıs 1987

1. EREK

“Bilgi üretmenin ulusallığı, uluslararasılığı olur mu?” Böylesine bir kavram kargaşası yaratmak değildir ereklenen. Çünkü bilginin kendisi, yerel özellikler taşısa da, evrenseldir, Ancak bu iki ölçek arasındaki etkileşimi kurmak için geçici bir soyutlamadır yapılan. Daha önemlisi, hem ulusal hem de uluslararası ölçekte mesleğimizin açılma eğilimlerine ve koşullarına katkı sağlamaktır.

Bu yazı bir eleştiri yazısı değildir. Ve yazı incelemenin yapıldığı olanaklarla, araştırılan kaynaklarla sınırlıdır. Bu çerçevede bile bazı eksiklikler, gözden kaçmış çalışmalar olasıdır. Yazar bu eksikliklerin hoşgörüsüyle karşılanacağına ve meslektaşların katkılarıyla giderilebileceğine inanmaktadır.

2. BİLGİ ÜRETME SÜRECİ VE ÖZELLİKLERİ

Bilgi, en yalın anlamda, ‘belirsizliğin giderilmesi’ olarak tanımlanmaktadır. Bu, bilginin doğru ve nesnel olmasıyla eşanlamlıdır. Yani bir verinin bilgi düzeyine çıkması için iç çelişmelerinden arınmış, doğruluğunun kanıtlanmış olması gerekir.

Nasıl sağlanacaktır bu?

Bilgi üretiminde iki temel yan söz konusudur. İlki, bilginin kök aldığı ve sınırdığı “nesnel yan”, insanın dışında var olan toplumsal doğasal yaşam ve gerçekliktir. İkinci yan ise, bilginin kavramlaştırıldığı, sistemleştirildiği “özel yan”, yani insanın düşünsel evrenidir.

Bilgi üretmenin, bilimsel çabaların temel amacı, doğasal ve toplumsal gerçekliğin değişme ve gelişme

yasalarını belirlemek, bu süreçlerde nesnel olanı aramak ve onu sistemleştirmektir. Bu sistemleştirme, incelenen süreci oluşturan fenomenler arası ilişkilerin kurulması demektir. Daha da önemlisi bu ilişkilerin genelleştirilmesidir. Ancak bu yollardır ki, bilgi bilimsel bilgiye dönüşür.

Bu süreç kendi içinde yasallıklar taşır. Yani bilgi üretme süreci, rastlantısallıkların, kendiliğindenliklerin tersine, belli ilkeleri olan bir süreçtir. Bu, sürecin çizemleştirilmesi değil, sistemleştirilmesidir.

Bir sorunun saptanması başlangıcı oluşturur. Bu sorun, toplumsal pratiğin düşüncede yarattığı bir etkilenmedir. Sorun, henüz bilinmeyen, bilgisi edinilmek istenen şeydir. Sorunun saptanması, toplumsal-doğasal yaşamdaki nesnelere dışsal ilişkilerinin belirlenmesi demektir. Bu noktada bilgi edinmenin en yalın formülü işlemeye başlar. Yani “bilinmeyen fark edilmiştir. Bunun aydınlığa kavuşturulması gerekmektedir.”

İnceleme süreci, bu dışsallıktan, nesnelere içine girilmesini, özün açığa çıkarılmasını sağlar ve bir “genelleme” ile sonuçlanır. Özcesi, “NE?” sorusunun başlattığı süreç, “NEREYE?” sorusunun yanıtlanmasıyla ereğe yönelir ve “NASIL?” sorusuyla da incelemeye-sonuçlanmaya dönüşür. Nesnenin kendisinin çözümlenmesini sağlayan bu irdeleyiş, daha sonra nesnenin kendisini kuşatan nesnelere ilintilerinin kurulmasının da temelini oluşturur. Bu noktada, bilgi üretiminde bütüncül yaklaşımın (sistem yaklaşımının) somutlaşması görülür. Özün irdelenmesi, nesnenin içinde genel olanın belirlenmesini sağlar. Bu belirlemeden sonra, buna uygun biçimsel yapı incelemede tamamlanır.

Ulaşılan noktada bilginin sınılanması, “mutlak” anlamda bir önem taşır. Çünkü ancak toplumsal-doğasal gerçeklikte sınılanan ve doğruluğu kanıtlanan bilgi “bilimsel bilgi” olabilir.

Fenomenler arası nedenselliklerin araştırılması sürecinin sonucu, yeni nedensellikler doğurabilir. Böylece olguların incelenmesinde süreklilik oluşur. Nedenle-sonuç arasındaki etkileşimin bu sürekliliği nesnel gerçeğin sürekli gözetilmesini sağlar. Gözetilen yalnızca soyut anlamda “nedenin” yarattığı “sonuç” değildir. Önemli olan bu ilişkinin “nesnel yasallığını”, “nedensel bağımlılığını” belirlemek ve genellemedir. Eşdeyişle süreçte zorunlu olanın aydınlığa kavuşturulması ve bunun yasallaştırılmasıdır temel amaç.

Bu sürecin işlerliği ise, içinde bulunduğu koşullardan bağımsız değildir. Koşullar, özellikle “Nasıl?” sorusunu belirleyen bir önem taşırlar. Gerçi bu, bilgi üretme sürecini bilginin üretildiği koşullara bağımlı kılar. Ancak bilgi üretenin de bu koşullara etkiyebileceği gerçeğini dışlamaz. Karşılıklı etkileşimin gücü, üstünlükleri, üretilen bilgiyi belirler.

Bilgi üretmede temel amaç, saptanan bir sorunun çözümlenmesiyle nesnel gerçeklikte bir değişimi sağlamaktır. Çıkış alınan koşullarda bir başkalaşıma neden olmak, koşulları etkilemek, önceki işlerliği başka bir kanala yöneltebilmektir. O ana kadar sürüp gelmiş bir olgunun içeriğine çomak sokmaktır bu. Eşdeyişle, incelemenin sonucu, nesnel gerçeklikteki gelişme eğilimlerini ve olanaklarını belirlemektir. Bu olanakların gerçeğe dönüşmesi, şüphesiz, koşullara bağlıdır. Bu nokta bilgi üretme sürecinin en duyarlı noktalarından birisi olarak yansır. Saptamaların nesnelliği, bunların yaşama geçirilmesinin en önemli dürtülerini sağlar. Böylece araştırmacı, değişimin başlatılması için gerekli mantıksal yolların bulunması için uğraş verir. Çabalarını toplumsallaştırır.

İncelemede değişen ya da değiştirilmesi gereken yalnızca dışımızda var olan nesnel gerçeklik değildir. En az bunun kadar önemli olan, süreç içinde düşünsel düzeyde bir başkalaşımı yaşayabilmektir. Özcesi, bilgi üretme sürecinde incelemecinin, o ana kadar var olan bilgi düzeyini de sınıması, eksikliklerden ve yanlışlıklardan arındırması gerekir. Ancak bu bütünlüktür ki, süreci, “bilgi edinme süreci” olarak tanımlamaya götürür.

Kıyası, toplumsal-doğasal gerçeklikten (kılıgdan) kök (çıkış) alan bilgi üretme süreci, kendi yasallıkları ve yöntemsel ilkeleriyle sorunlara etkinliğini sağlar. Süreç aslında “kuramla-kılıgının bütünlüğü” olarak özetlenebilir. Sonuçta, bir yandan toplumsal gerçekliğin incelenen boyutunda, öte yandan düşüncede bir devinin, değişim başlatılır.

Şüphesiz, bilgi mutlak anlamda bu gerçekliğe bağlı değildir. Göreceli bir bağımsızlığı da içinde taşır. Bunun sonucu, zaman zaman içinden çıktığı gerçekliği aşar. Böylece geleceğe yönelik saptamalar yapılarak, gelişme

dinamiklerini bu ereklere yöneltme olanağı elde edilir.

3. NEDEN ULUSLARARASI ÖLÇEK?

Bilgi üretme sürecinin önceki bölümde sözü edilen temel özelliklerinden “koşullar” ve “olanaklar” özel bir önem kazanmaktadır. Bu etkenlerin gözetilmesi, değişik düzeylerde gelişmiş ülkelerin bilgi üretme sürecine katılmaları konusunda bir karşılaştırmayı da olanaklı kılar. Diğer deyişle, bu gözetiş, ülkeler arası bilgi üretme düzeyinin farklılığını tanımlamayı kolaylaştırır. Çünkü bilgi üretme sürecinin kendisi görece bir bağımsızlığı içinde taşısa da, sonuçların ve bulguların toplumsal ölçekte yaşama geçirilmesi, o toplumun örgütlenmesine, gelişmişliğine, nesnel gerçeklere açılma derecesine, bilime yaklaşımına, araştırmalara destek olma oranına v.b. bir dizi etkene bağlıdır.

Bu durumda araştırmalar için sınırlı ortamlara ve olanaklara sahip olan, araştırma sonuçlarının sayfalar arasından çıkarak toplumsal yaşamın bir parçasına dönüşmesi olanakları kısıtlanan ülkelerde sürecin işlerliği ve bilgi üretiminin sürekliliği için yapılması gerekenler özel bir önem kazanır. Bireysel çabaların, özverilerin ve başarıların toplumsal ölçekte bağlanma kanallarındaki tıkanıklıkların aşılması, önemli bir sorun olarak çıkar ortaya.

Böylesine bir olumsuzluğun ve zorlanmanın süreçten kopmalara neden olmaması için neler yapılabilir? Bilgi üretme sürecinin bütününe tam olarak işletilememesinin sorunları nasıl aşılabılır? Ulusal ölçekte yapılamayanlarla uluslararası ölçekte yapılmış olanlar arasındaki ilişki ve etkileşim nasıl sağlanabilir? Ulusal olandan uluslararası olana yükselerek evrenselliğe katılma olanaklı olabilir mi?

Bunlar ve benzeri sorulara yanıt aranırken bir nokta belirgin biçimde ortaya çıkmaktadır: O da mesleki bazdaki bir dayanışmayı aramak, sağlamak, gerçekleştirmek...

Nasıl ki bilgi üretme süreci “sorun saptamayla” başlıyor. Sözü edilen sorunların aydınlanması da yine bir saptamayla başlamalıdır. Bu da şimdiye değin bu kanalı oluşturmada harcanan çabaların değerlendirilmesidir. Yani “eğri oturup doğru konuşarak”, şimdiye değin yapılanlar saptanmalıdır ki, bundan sonra yapılabilecekler ve yapılması gerekenler daha gerçekçi ortaya çıkarılsınlar...

Bu değerlendirme yapılırken, sözü edilen “koşullardan” ve “olanaklardan” kaynaklanan farklılığın şüphesiz gözetilmesi gerekir. Bunun boşlanması, yapılacak değerlendirmelerin yanıltıcı olmasına neden olabilir. Sonuçta amaçlanan umut kırıcı olmak değil, tersine umut yaratıcı olmaktır.

Burada kurulmak istenen ilişki, iki yanın etkileşimidir. Diğer bir deyişle, iletişim kanalının açık olmasının ve karşılıklı etkileşiminin sağlanması gerekliliğinin olası gerekçelerine ulaşmaktır. Çünkü konuşulan kavram “iletişim” ise, bunun ancak iki tarafın olmasıyla olanaklı olabileceği kabul edilecektir. Bu iki taraf arasında “sağlıklı iletişim” birçok sorunun aşılmasında en önemli etken olarak ortaya çıkar. Prof.Dr. Ö. Köknel’in deyişiyle, “İletişim bir birimden çıkan bilginin, haberin karşı birime ulaşması, onda bir etki uyandırması ve bunun ilk birime geri dönmesi sürecidir.” Bu net ve açık tanımlama “bu kanalın açık tutulması” çabalarının çıkışı olmalıdır.

İşte bu noktada ulusal-evrensel ayırımına yaklaşımın çıkışına ilişkin bir değerlendirme yapılabilir. Çünkü, “eğer insan başkalarına bakmasını bilirse, kendini görebilir, anlayabilir, tanıyabilir.” O zaman bir yandan bilgi üretme sürecinin bir yanı olarak uluslararası gelişmeleri izlemek ve gözlemek önem kazanır. Bunun bir diğer anlamı “Amerika’yı yeniden keşfetmeden” var olan, ulaşılmış olan gelişmeleri çıkış alma, bunları ulusal koşullara uyarlama çabalarının gerekliliğidir. Bu yaklaşım yararlı (pragmatik) gibi görünse de kaçınılmazdır. Ayrıca bilgi üretme sürecinde sorunun saptanmasının bir yolu olan ‘önceden var olan bilimsel kuramların temel alınması’ gerçeğine de uyar.

Ancak bu etkileşimin karşı çabalarla desteklenmesi gerekir, Yani bilgi üretimde öteki yan olan, evrensel boyutta bilgi üretimine, düşünce değişimine katılma için de ardıcıl çabalar harcanmalıdır. Ulusal ölçekteki deneyimlerin, birikimlerin, sorunların uluslararası meslek ortamına taşınması, bu ortamlarda tartışmaya açılması, böylece bir “dayanışma-bütünleşme” sürecinin yaşanması özel bir önem

kazanır.

Bu etkileşimin gücü, şüphesiz, içinde bulunulan olanaklarla bağlıdır. Bunun, yine de, “yapılamayanların” açıklanması için yeterli olmadığını da kabul etmek gerekir. Her olumsuzluğa karşın yapılabileceklerin olduğu bir gerçektir. Ancak bu çalışmanın ereği, yapılabilecekleri tartışmak değil, ağırlıklı olarak, bir durum saptaması yapmaktır.

Bu saptamanın yapılmasına temel oluşturan bilgiler 4. Bölümde dökümlenmiştir.

4. İNCELEMELERİN DÖKÜMÜ

4.1. İncelemeye alınan ilk grup kaynak, değişik ülkelerde yayımlanmakta olan haritacılıkla ilgili dergilerdir. Uluslararası ölçekte, mesleğimizle ilgili olarak değişik denekelece, odalarca, enstitülerce ve kurumlarca yayımlanan 185 dolayında yayın organı bulunmaktadır. İncelemeye alınanların sayısı 18’dir.

DERGİNİN					ÜLKENİZ MESLEKTAŞLARININ YAYINLANMIŞ ÇALIŞMALARININ	
Adı	Yayımlandığı Ülke	Yıllık Sayısı	Yayımlandığı Dil	İncelendiği Zaman Dilimi	Konusu	Yayımlandığı Yıl
Allgemeine Vermessungs-Nachrichten (AVN)	F.Almanya	12	Almanca	1960-1985	Mesleki Öğretim Fotogrametri Mesleki Uygulama Mesleki Öğretim	1963 1983 1983 1984
Bildmessung und Luftbildwesen (BuL)	F.Almanya	6	Almanca	1966-1985	Fotogrametri Fotogrametri	1982 1984
Bulletin Geodésique	Fransa	4	İngilizce	1974-1984	Mühendislik Ölçmeleri	1984
Bulletin Trimestriel de la Société de Photogrammetrie, Télédétection et Cartographie	Belçika	6	Fransızca	1969-1986	-	-
The Canadian Surveyor Le Géometre Canadien	Kanada	4	İngilizce	1976-1985	-	-
Géometre	Fransa	12	Fransızca	1977-1985	-	-
Mitteilungsblatt Deutscher Verein für Vermessungswesen (DVV)	F.Almanya	4	Almanca	1979-1985	-	-
Österreichische Zeitschrift für Vermessungswesen	Avusturya	6	Almanca	1959-1985	-	-
Photogrammetria	Hollanda	12	İngilizce	1977-1983	-	-
Photogrammetric Engineering and Remote Sensing	ABD	12	İngilizce	1978-1985	-	-
The Photogrammetric Record	İngiltere	2	İngilizce	1966-1985	-	-
Societe Francaise de Photogrammetrie	Fransa	4	Fransızca	1968-1985	-	-
Survey Review	İngiltere	4	İngilizce	1970-1985	-	-
Surveying and Mapping	ABD	4	İngilizce	1968-1985	-	-
Der Vermessungsingenieur	F.Almanya	6	Almanca	1970-1985	Kırsal Düzenlemeler	1984
Vermessung, Photogrammetrie, Kulturtechnik	İsviçre	12	Almanca Fransızca İtalyanca	1960-1985	Alet Bilgisi	1982
Vermessungstechnische Rundschau	F.Almanya	8	Almanca	1972-1985	-	-
Zeitschrift für Vermessungswesen (ZfV)	F.Almanya	12	Almanca	1960-1985	Dengeleme Kırsal Düzenlemeler Kentsel Düzenlemeler	1963 1976 1979

Çizelge 1: İncelenen Uluslararası Dergiler ve Türk Harita Mühendislerinin Çalışmaları

4.2. İkinci grup kaynak, 1971 yılından bu yana yapılmış olan Uluslararası Harita Mühendisleri Birliği'nin (FIG) uluslararası kongreleridir. Bu kongrelerin mesleğimizdeki en önemli ve kapsamlı toplantılar olduğu bir gerçektir. Gerek katılan ülke ve delege sayısı gerek tartışılan bildiriler gerekse mesleki alanda yarattıkları etkiler bu toplantıların anlamını ve önemini büyütülmektedir. İncelenen zaman dilimi içinde gerçekleşen 6 kongrenin sonuçları şöyledir:

FIG ULUSLARARASI KONGRESİ						TÜRKİYE DELEGASYONU		
No	Tarih	Yeri	Katılan		Bildiri	Sayısı	Sunulan Bildiri	Konusu
			Ülke	Delege				
XIII	1.-10. Eylül 1971	Wiesbaden/ F.Almanya	57	1600	164	6	-	-
XIV	7.-16. Eylül 1974	Washington ABD	56	2300	250	3	1	Kadastro ve Kırsal Düzenlemeler
XV	6.-14. Haziran 1977	Stokholm/ İsveç	58	1161	263	10	1	Kadastro ve Kırsal Düzenlemeler
XVI	9.-18.AŞUS.1981	Montreux/ İsviçre	78	1357	278	3	-	-
XVII	19.-28.Haziran 1983	Sofya/ Bulgaristan	57	1202	286	5	2	Kırsal Düzenlemeler Kadastro
XVIII	1.-11. Haziran 1986	Toronto/ Kanada	36	1276	346	2	1	Kadastro

Çizelge 2: FIG'in Uluslararası Kongreleri ve Türkiye Delegasyonu

4.3. FIG'in uluslararası kongreleri, 9 komisyonun çalışmaları biçiminde gerçekleştirilmektedirler. 1., 2. ve 3. komisyonların yapılarında zaman içinde bazı değişimler olmuştur. İnceleme döneminde komisyonların oturumlarında tartışılan bildirilerin oranları şöyledir:

Kongrenin Yılı ve Nosu	K O M İ S Y O N L A R										Toplam
	1	2	3		4	5	6	7	8	9	
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
1971/XIII	6	5	6		8	26	20	10	12	7	100
1974/XIV	4	10	11		12	17	19	8	8	11	100
1977/XV	5	8	6		7	23	23	6	13	9	100
1981/XVI	8	9		12	9	21	12	12	9	6	100
1983/XVII	5	12		10	8	24	16	10	7	8	100
1986/XVIII	4	9		17	12	15	17	14	7	5	100
Genel	6	9	8	13	9	21	18	10	9	7	100

Çizelge 3: FIG'in Uluslararası Kongrelerinde Tartışılan Bildirilerin Komisyonlara Göre Dağılımı

4.4. Öte yandan sözü edilen kongrelere sunulan bildiriler, sunuldukları diller açısından da incelenmişlerdir. Bu incelemede, bildiriler, özel raporlar ve komisyon raporları Çizelge 4'te birlikte değerlendirilmiştir.

Kongrenin Yılı ve Nosu	İngilizce %	Almanca %	Fransızca %	Toplam %
1971/XIII	55	37	8	100
1974/XIV	74	20	6	100
1977/XV	60	28	12	100
19 81/XVI	70	20	10	100
1983/XVII	59	27	14	100
1986/XVIII	80	15	5	100
Genel	67	24	9	100

Çizelge 4: FIG Kongrelerinde Tartışılan Bildirilerin Sunuldukları Dillere Göre Dağılımı

4.5. Diğer önemli bir veri grubu ise özel bir alanla, mühendislik biçimleriyle ilgilidir. FI6 Kongrelerinin de 6. Komisyonunu oluşturan bu konuda yapılan 3 uluslararası kurs incelemeye alınmıştır. Sonuçları Çizelge 5'te dökümlenmektedir.

Adı	Veri	Tarih	Bildiri Sayısı	Almanca	İngilizce	Fransızca
Mühendislik Ölçmeleri	Darmstadt/F.Alm.	29.Eylül-8. Ekim 1976	74	68	6	-
Mühendislik Ölçmeleri 80	Zürih/İsvicre	24.Eylül-1. Ekim 1980	77	75	2	-
Mühendislik Ölçmeleri 84	Graz/Avusturya	6.-13. Eylül 1984	99	93	6	1

Çizelge 5: Mühendislik Ölçmeleri Dalında Yapılan 3 Uluslararası Kurs İlişkin Sonuçlar

5. ULUSAL ÖLÇEĞE YÖNELİK BAZI SAPTAMALAR

Dile getirilenler ve çizelgeler bir bütün olarak gözetildiğinde ve değerlendirildiğinde şu noktalar belirginleşmektedir:

5.1. Açılmanın koşulları açısından yaklaşıldığında, en önemli olgulardan birinin **dil** olduğu kabul edilecektir. Bu bağlamda Çizelge 4 gözlemlendiğinde, önemli bir nokta ön plana çıkmaktadır. O da, İngilizce'nin mesleğimizdeki uluslararası toplantılardaki rolünün ortalama % 67 gibi yüksek bir oranda oluşudur. Bu ağırlık toplantının yapıldığı ülkelere göre değişse de hiçbir zaman % 55'in altına düşmemektedir.

5.2. Şimdiye değinki açılmanın derecesi açısından yaklaşıldığında, bunun pek de iç açıcı olmadığı görülmektedir. FIG kongrelerine 1971'den beri sunulan 1587 bildirinin ancak 5 tanesi (% 0.3) ülkemizden olabilmektedir. Oysa ortalama olarak 57 ülkenin bu kongrelere katıldığı göz önünde tutulduğunda, biçimsel bir oranlamayla ülke başına düşen bildiri sayısı 28'dir. İncelenen 18 dergide ise, incelenen zaman dilimleri içinde, ülkemizden ancak 12 çalışmanın yer aldığı görülmektedir.

5.3. FI6 kongrelerine delegasyon olarak katılım da bir önemli noktayı açıklığa kavuşturmaktadır. İncelenen süre içinde bu kongrelerde yer alan toplam 8896 delegenin ancak 29'u ülkemizden olabilmektedir. Ülke başına biçimsel ortalama ise, 156'dır.

5.4. FI6 kongrelerinde ülkemizden sunulan bildirilerin yalnızca 7. Komisyon'da (Taşınmazlar Kadastro ve Kırsal Düzenlemeler) oluşu da dikkati çeken bir diğer noktadır.

5.5. Çizelge 3 ve 5 birlikte gözlemlenirken mühendislik ölçmelerine ilişkin bir değerlendirme olanağı oluşmaktadır. Bu değerlendirme bir eksikliği, ya da olası çalışmaların, incelenen kapsamda, uluslararası alana çıkarılamadığını ortaya koymaktadır. Yalnızca 1 çalışma, olumlu bir değerlendirme için zayıf kalmaktadır. Gelişmekte olan bir ülke olarak Türkiye'de böylesine bir etkisizlik, üzerinde düşünülmesi gereken bir diğer konudur. Oysa son yıllarda Arap ülkelerinde çalışan birçok meslektaşın özellikle bu konularda uğraştıkları, ülkede de bu yönde bir eğilimin başladığı bilinmektedir. Mühendislik ölçmeleri konusunun toplumsal yaşamın birçok alanındaki yatırımlarla yakın ilişkisi gözlemlendiğinde, ortaya çıkan tablo daha da önem kazanmaktadır.

5.6. Sunulan ve yayımlanan çalışmaların içerikleri gözlemlendiğinde, ülke koşullarına özgü araştırma projelerinin azlığı duyumsanmaktadır. Çalışmaların bireysel çabalara dayanmaları da bir başka noktadır. Oysa bu çalışmaların arasında grup çalışmalarının ve araştırma-inceleme projelerinin sonuçlarını içeren çalışmaların da bulunması, kurulacak etkileşimi daha da güçlendirebilirdi.

5.7. Çizelge 3'ün bir bütün olarak gözlenmesi ise başka çağrışımlar yaptırmaktadır. FIG'in kongrelerinde tartışılan bildirilerin ortalama % 39'u Alet Bilgisi, Ölçme Yöntemleri ve Mühendislik ölçmeleri konularında yoğunlaşmaktadır. Yalnızca 1981'den bu yana ayrı bir komisyon olarak çalışan Arazi Bilgi Sistemleri konusundaki tartışmalar, 5 yıl içinde, % 13'lük bir ağırlığa sahip olabilmişlerdir.

Başkaca bir saptama yapmadan, diğer rakamlar okurların değerlendirmesine bırakılmışlardır.

6. SONUÇ YERİNE

Uluslararası alana açılma, düşünce-bilgi değişimi sürecini daha yoğun ve sıcak yaşama olanakları yaratılabilir mi? En azından bu yönde daha çok çaba harcama, zorlayıcı olma ve kaynak yaratılması yollarını didikleme zorunluluğunu yadsıyabilir miyiz?